

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuißimiè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1634

De omissione. Tit. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40244

differatur) ex consuetudine Romanæ Curie, testante *Parif. lib. 1. de Resign. benef. quest. 9. num. 15.* imò ab hora, quæ respondet horæ in qua possessio capta est, *Bonacin. loco mox citando pun. 4. num. 10.*

6 Qui plura habet beneficia, ad vnum Officium recitandum est tantummodò obligatus, *Palud. 4. dist. 25. q. 5. quem sequuntur alij apud Bonac. disp. de Hor. Canonic. 1. quest. 2. pun. 4. num. 27.* qui addit *num. 28.* eum, qui duo habet beneficia, alterum iustè, iniustè alterum, teneri ad recitanda duo Officia. vide ibi optimam causam.

7 Initiati sacris Ordinibus tenentur ad Horas Canonicas ex præcepto S. Gregorij Papæ, vt docet *Cornel. Schulingius Tom. 1. Biblioth. Eccles. par. 1. cap. 24.* vbi citat in hanc historiam de S. Gregorij præcepto *Hermanum Gigantem* in Flore temporum. Præcipitur iisdem in *Concil. Basiliensi cap. Qualiter.* at ex sola consuetudine eos obligari vult *Nauarr. cap. 7. num. 2.*

8 Si censuris innodati sint, adhuc tenentur, *Siluest. Hora. quest. 3.*

9 Incipit autè eorum obligatio statim ac ordinati sunt Subdiaconi, scilicet ad eam Horam quæ in Choro tunc temporis dicenda esset, *Azor. lib. 10. cap. 13. quest. 17.* quòd si anticipent, recitando Horas antequam initientur, adhuc iterùm debent eandem recitare, *Bonac. loco citato par. 5. num. 11.*

10 Regulares quoque professi, tam mares quàm feminae, Choro addiçi tenentur ad Horas Canonicas recitandas, *Nauarr. cap. 7. num. 21.* ex consuetudine vbique recepta, ait *Caiet. v. Hora.* si verò eijciantur per sententiam, aut ad tritremes compellantur, non tenentur, *Sot. lib. 10. de Iust. q. 5. artic. 3. quem sequitur Bonac. disp. 1.*

quest. 2. punc. 2. num. 3. nisi sint in Ordine sacro, *ibidem.* Volunt autem eiusmodi reos teneri, *Nauarr. cap. 7. num. 20. Azor. cap. 6. quest. 7. & alij* quibus consentio.

11 Incipit in his obligatio ab hora qua professionem votorum solemnem emiserunt; vt in similibus dictum est supra *num. 5. & 9.*

De defectibus in Officio diuino contingentibus.

CAP. V.

1 **R**euocari possunt defectus omnes in hac materia ad nouè Titulos, nempe omissionem, mutationem, intentionem, attentionem, prolationem, tempus, locum, ordinem Horarum, & interruptionem, de quibus hoc loco breuissimè, & quasi per Aphorismos. Fusiùs ad hæc simulos addit, hoc est rationes & argumenta, ad perfectum Hymnodicium, *Anacletus Siccus, nostra Congregationis, in libro edito de Ecclesiastica Hymnodia, cantantibus in choro valde utili, & propè necessario.*

De omissione. TIT. I.

2 **Q**uotidiana recitandi Officij diuina obligatio cæpit anno Domini 540. ex *Sigeberto in Chronico.* Quare, qui totum Officium vnius diei omittit, etiam absque contemptu, sine iusta causa, per solam negligentiam, peccat lethaliter, *Nauarr. cap. 7. num. 1.* & est communis. vnamque peccatum est, sed grauius, si vnica voluntate omisit totum, *ibidem num. 6.* at in Subdiacono & Beneficiario simul, est duplex peccatum, ob duas obligationes, Ordinis & Beneficij, quod & in sequentibus nota, *De*
Hora

flores apud Bonac. loco citato quest. 5. punc. 1. num. 4. non autem si plura habeat beneficia, vt diximus supra cap. 4. num. 6.

3 Idem dic de eo qui omittit Horam integram, *Nauarr. loco cit. num. 1.*

4 Idem de eo qui omittit Horam partem notabilem, *Nauarr. num. 44.* quam idem ex *S. Antonino* docet esse tertiam horæ partem, *ibidem*. Alij putant medietatem horæ paruæ, apud *Bonac. loco cit. num. 2.* censet *Io. Petrus Moneta* nostri Ordinis, de *Distribut. par. 2. quest. 3. num. 33.* decimam partem esse notabilem. Placet mitior *Lessij & Bonac.* sententia, horam paruam integram tantum esse materiam peccati mortalis, & infra eam esse ita modicam quamcumque partem, vt Ecclesia non credatur ob eam facere velle reos ignis æterni.

5 Qui omittit Officium in primis sex mensibus ab adepta possessione beneficij, licet non amittat fructus, peccat tamen, *Pius V. in Bulla aperiè, Ex proximo Lateranensi.*

6 Excusatur primò ob infirmitatem corporis iudicio Medici, *Nauarr. cap. 21. num. 16.* & si res est adhuc dubia, accedat assensus Superioris, *Sot. lib. 10. de Institut. quest. 3.* Neque tunc tenetur audire alium recitantem, *Nauarr. cap. 11. num. 6.* quod intellige de impotentia ad totum Officium, vel ad maiorem partem eiusdem; in quibus casibus ad nihil tenetur: si verò potest recitare maiorem partem, vel æqualem, excusatur tantum à minori, vel æquali, quam non potest, *Sanchez in Decal. Tom. 1. lib. 1. cap. 19. num. 2.* Secundò, cæcus excusatur, si cum socio non potest recitare, quem non habet, *Nauarr. num. 13.* quòd si bonam partem in memoria teneat, eam

recitet, *num. 15.* Tertio, infirmus, qui non facillè socium habet, quo cum possit sine sui præiudicio recitare, *num. 19. idem Nauarr.* Quarto, grauis occupatio excusat, quæ omitti nequit neque differri sine aliorum offensione, & ea est ad longum tempus, vt desit tempus ad recitandum, *Nauarr. num. 34.* Quintò, iusta occupatio in Choro, quærendi Psalmos alijs, incensandi, &c. *Sanctus Antonin. par. 1. tit. 9. cap. 12. §. 3. cum Nauarr. cap. 11. num. 36.* Sextò, non excusat autem peregrinatio suscepta legitimè, *Nauarr. num. 33.* neque studium litterarum, etiam si per substitutum seruiatur Ecclesiæ, *idem num. 31.* Septimò, ob carentiam Breuiarij, etiam ex culpa, à qua non excusatur, tamen ab Officio excusatur, *Azor. cap. 13. quest. 16.* An verò à toto, vel à parte excusetur, eadem dicitur quæ supra de infirmo, & cæco. Octauo, ignorantia regularum Officij excusat, licet peccet, qui suscipit Ordinem vel beneficium cum hac ignorantia, *Nauarr. num. 20.* nisi bona fide suscipiat, se statim cum alio recitaturum, *Azor. quest. 18.* Nonò, metus mortis excusat, si ab hostibus Ecclesiæ periculum vitæ immincat, *idem Azor. quest. 19.* Decimò, si absoluitur à Papa, non tenetur recitare, *Nauarr. cap. 11. num. 31.* ab Episcopo non potest absolui, *num. 24.* Potest autem Religiosus vt Religiosus non teneri, ex dispensatione Superioris, vt ex causa studiorum, vel alia iusta; quia potest Superior in legibus Religionis dispensare, *Lessius cum Bonac. disp. 1. quest. 2. punc. 2. num. 9.* Superiorem intellige supremum, ait *Bonac.* Denique tenuitas beneficij non ultra octo ducatos, ex quadam æquitate, Confessarij prudentis

dentis arbitrio, excusare potest à quotidiana Officij recitatione, dummodò diebus Festis recitetur, *Homobon. noster trac. 4. cap. 5. quest. 33.* quod & concedunt alij *apud Molfesij trac. 5. de Hor. Can. cap. 3. num. 26.* quando non excedit sexdecim ducatos.

De mutatione Officij diuini.

TIT. II.

1 **S**acra Rituum Congregatio respondit, non esse relinquendum Officium debitum pro alio Officio deuotionis, die 29. Nouemb. 1603.

2 Episcopus Regularis debet Officium recitare iuxta ritum suæ Diœcesis, non Regulæ; & occurrente Festo Regulæ in Festo Diœcesis, hoc præferri debet. ita censuit sacra Rituum Congregatio 11. Iunij 1605.

3 Cappellani Episcopi, qui cum eo recitant Officium, debent se illi conformare. Eadem Congregatio die eadem.

4 Qui sunt de gremio Ecclesiæ, debent recitare Officium quod in Choro dicitur: & licet extra Ecclesiam vel Diœcesim morentur, decet eos recitare Officium proprium Ecclesiæ ipsorum. Eadem Congregatio die 8. Septemb. 1602.

5 Clerici, licet adscripti alicui Ecclesiæ & eiusdem seruitio, non tamen obligati Choro, & quicumque alij Clerici sæculares Regularésve, in ciuitate vel Diœcesi commorantes, non tenentur recitare Officia propria Sanctorum illius Diœcesis, vel quæ de consuetudine in eadem Ecclesia recitantur in Choro. Eadem sacra Congregatio die qua supra 8. Septemb.

6 Festum Patroni principalis loci tenentur omnes cum Officio de eodem, etiam Regulares, celebrare; non

autem Octauam Regulares, vt censuit sapius eadem sacra Congregatio, & postremò 27. Maij 1628.

7 His casibus exceptis, & alijs, qui habentur apertè in Rubricis, seu Decretis sacra Congregationis, de quibus nos infra suis locis, non licet mutare Officium vnius diei in Breuiario Romano præscriptum in Officium alterius diei; & qui mutat, præcepto non satisfacit, *Doctores apud Bonac. questione 3. puncto 1. num. 17. & sicut probat Hier. Onuphrius in aureo hac de re opusculo Bononia edito.* tum quia Pius V. in Bulla non modò præcipit substantiam, sed etiam modum & formam Horarum Canonicarum; tum quia motus ille fuit, grauissimè ferens varietatem orandi. Et *Suar. tom. 2. de Relig. lib. 4. cap. 23. num. 12. & 14.* improbat mutationem, vt si fiat sine causa rationabili, improbabilem eam esse mutationem prorsus existimet. Addit *Bonacin. num. 19.* neque Episcopus posse hanc præscribere mutationem. quod intellige cum *Suar. loco citato c. 11. num. 6. & cap. 23. num. 17.* si ab Episcopo id fiat ex lege, aut qui permanenter, quod ait ad Papam spectare. Quòd si mutatio fiat etiam ex inaduertentia, debent omissa suppleri, *Tolet. in Summ. lib. 2. cap. 13. num. 6. & Bonac. num. 18. loco citato.* quare in hac re non audiendus *Siluef. v. Hora. quest. 12.* qui ante Pium V. vixit, neque *Nauarr.* qui cap. 19. num. 217. ante Pium scribens permisit, si rorò mutatio fiat.

8 Sed neque fieri potest mutatio ritus, vt scilicet duplici ritu celebretur Festum, quod aliàs simplici ritu vel semiduplici decretum est, *Doctores qui supra.* Et sacra quidem Congregatio Rituum die 3. Nouemb.